

Kommentarer til ny normallov for region i Norsk Luthersk Misjonssamband 2023

Generelt:

Misjonssambandet har hatt «normallover» for ulike ledd i organisasjonen. I disse normallovene er noen paragrafer som kan gjøres endringer, og noen som ikke kan endres. Paragrafer som ikke kan endres gjelder særlig formål og bekjennelse. Men det gjelder også paragrafer som ivaretar Misjonssambandets organisasjonsstruktur og innordner misjonsfellesskapet eller regionen i organisasjonen i samsvar med grunnreglene for Misjonssambandet.

Av samme grunn bør lover for forsamlinger skal legges frem for regionstyret til godkjenning. Før forslag til nye eller endrede regionlover legges frem for regionårsmøtet til godkjenning, skal hovedstyrets/sentralstyrets administrasjon konsulteres.

Normallovene for regioner ble sist revidert i 2011 (NL11) som en følge av at 16 kretser ble til 7 regioner. I etterkant har utviklingen gjort at det ble nødvendig å utarbeide normallover for menigheter/forsamlinger og for fellesmenigheter (flere organisasjoner) i 2018 og 2020.

Som en følge av at generalforsamlingen i 2022 vedtok grunnregelendringer, for å tydeliggjøre en åndelig tilsynslinje i organisasjonen, vil hovedstyret i generalforsamlingsperioden 2023-2025 utarbeidet nye normallover og veiledninger/instrukser som er nødvendig for at grunnreglene skal følges og ulike ledd i organisasjonen fungere sammen.

Når det gjelder regionene må årsmøtene i 2025 forberedes etter endrede vedtatte regionlover tilpasset ny struktur. Forslag til endrede regionlover må derfor vedtas på regionårsmøtene i 2024. Hovedstyret sendte ut et høringsforslag til nye normallov for regioner første halvår 2023 og mottok høringsuttalelser fra regionene. Høringsforslaget til normallov for region var kortfattet og konsist, med et begrenset detaljnivå som hører hjemme i en lovtekst. Forslaget er redigert på en måte som gjør lovteksten oversiktlig og logisk. Forslaget er i så måte ikke bare en «flikking» på gjeldende normallovene for regioner fra 2011.

Mye av høringsuttalelsene gikk på ønsker om justeringer eller tillegg i paragrafer som den enkelte region kan gjøre. Videre er det flere av innspillene tatt hensyn til den nye normalloven som nå er vedtatt.

Normallovene har vært oppe til behandling på to av hovedstyret sine møter høsten 2023. Hovedstyret ber om god dialog med hovedstyrets administrasjon når regionstyrene utarbeider sine forslag til regionårsmøtene i første halvår 2024, slik at grunnreglene kan følges og implementeres fullt ut på GF 2025.

Kommentarer til de enkelte paragrafer

Overskrift

Navnebruk: Det kalles lov og ikke vedtekter som i høringsforslaget.

Navnet på regionen tas med i overskriften i stedet for å ha et eget punkt (1.0) i NL11.

§1 Formål

Her er teksten fra § 1 i grunnreglene som er relevant for regionene tatt med, med henvisning til grunnreglenes § 1. Det er nasjonalleddet som formelt sender ut misjonærer, mens regionene tar ansvar.

Her har noen regioner kommet med innspill på at dette er for kort og lite utdypende. Noen mener her må legges til underpunkt slik det var i tidligere normallover under pkt. 3.2.

Regionene kan legge til underpunkt etter hva den enkelte region ønsker. Men en bør unngå å gjøre lovteksten til noe som ligner på en strategi eller handlingsplan. Formålsparagrafen bør ikke være gjenstand for endringer, selv om aktivitetene, og prioriteringene endres.

§ 2 Basis

Denne paragrafen kan ikke endres.

§ 3 Regionårsmøtets sammensetning

Regionene bestemmer selv når det senest må være avholdt regionårsmøte.

En del regioner bruker andre navn på samlingen rundt regionårsmøtene, men selve årsmøtet i regionen er et formelt navn som bør brukes, selv om en har andre navn som konferanse eller festival på «stevnet». Årsmøtet er regionens øverste myndighet.

Vi har en demokratisk utfordring i organisasjonen hvor deler av arbeidet, særlig menighetene/forsamlingene, er underrepresentert på regionenes årsmøte. Generalforsamlingen i 2022 vedtok en «representasjonstrapp» til generalforsamlingen hvor størrelsen på misjonsfellesskapet har betydning for hvor mange delegater misjonsfellesskapet være representert med på generalforsamlingen. Noen regioner har allerede en lignende ordning i sine regionlover. Regioner oppfordres til å vedta en «representasjonstrapp».

Noen fremfører at det er et prinsipielt problem at mange misjonsfellesskap ikke har medlemslister, og at det derfor ikke finnes noe formelt grunnlag for hvor mange delegater en kan ha. Det er nok riktig, men generelt har de større misjonsfellesskapene på over 50 deltakere medlemslister. Et alternativ kan være å vurdere medlemstallet ut fra antall medlemmer på sist årsmøte i misjonsfellesskapet. For øvrig må en vel her kunne basere seg på tillit?

Noen innvender at forsamlinger med smågrupper kan få delegater både fra smågruppen og fra menigheten/forsamlingen, og slik få dobbel representasjon. Det er i normallovene ikke lagt inn bestemmelser som skal hindre det. Først og fremst fordi det til nå har vært stor underrepresentasjon fra forsamlinger og menigheter og utfordringen er at de kommer med for få delegater. Videre er det få menigheter/forsamlinger som melder inn sine smågrupper/bibelgrupper i regionen. Og selv med gjeldende ordning sendes representanter til generalforsamlingen både fra foreninger og forsamlingen, selv om foreningsmedlemmene også er med i en forsamling som er representert.

Noen ønsker at kontaktpersoner skal ha fulle delegat-rettigheter på regionårsmøtet. Da åpner vi for fullverdig personlig medlemskap i Misjonssambandets demokrati, noe Misjonssambandet i prinsippet ikke har. Det kan løses ved at kontaktpersoner får tale og forslagsrett i regionårsmøtet.

Som følge av høringen er trappen endret til 2 representanter med inntil 50 medlemmer, men videre som høringsforslaget. Regionene må selv vurdere hvordan de vil innrette dette, men oppfordres i den utviklingen organisasjonen er i med flere store forsamlinger å vedta en «representasjonstrapp».

§ 4 Regionårsmøtets behandling

Denne paragrafen er strukturert etter hva som er til

1. Behandling og vedtak

Det er kommet ulike synspunkt på når saker må være varslet til regionstyret for å bli sak på årsmøtet, og det er derfor satt åpent. På punkt 1.c. er det viktig at det er nok tid til at regionstyret får forberedt saken.

Her er ordet rapportere byttet ut med orientere når det gjelder tilsynsrådet.

2. Til orientering: «og godkjenning» er tatt bort etter høringsrunden – siden det er regionstyret som godkjenner regnskapet. Årsmøtet får det til orientering. Her er det ulike praksis i regionene hvor mye en vil legge inn til orientering fra underliggende enheter.

3. Valg

En region har noe som ligner på et regionalt tilsynsråd. Det er også ulike synspunkt på at regionalt tilsynsråd sine medlemmer velges av regionårsmøtet, og på valgperioden til tilsynsmenn.

Men det er viktig prinsipp at tilsynsmenn velges. De to som skal velges, i tillegg til regionleder som er med i kraft av stilling, bør velges av regionårsmøtet etter forslag fra regionens valgnemnd. Valgperioden bør være tre år både av hensyn til utrustning og kontinuitet med tanke på representasjon i rådsrådet.

Det er ønskelig at de som er kandidater til regionalt tilsynsråd har tillit lokalt og gjerne har en tilsynstjeneste (el eldstetjeneste) eller erfaring fra det lokalt. De to valgte representantene i regionalt tilsynsråd blir sammen med regionleder regionens representanter til rådsrådet. De kan også bli kandidater til nasjonalt tilsynsråd. Regionalt tilsynsråd vil i sitt arbeid være bundet av Misjonssambandets teologiske veiledninger og dokumenter som vedtas i rådsrådet.

Valg av to medlemmer til regionalt tilsynsråd som ikke skal være medlemmer av regionstyret. Når det i høringen argumenteres for at nestleder og leder i regionstyret sammen med regionleder utgjør tilsynsråd, vil regionårsmøtet ikke kunne velge sine tilsynsmenn direkte. Og tilsynsrådet vil i for liten grad ha et annet perspektiv, et konsentrert blikk og kapasitet for å utøve åndelige tilsynsansvar. Det har også med hvor stor totalbelastning en kan legge på frivillige tillitsvalgte å gjøre. De vil i tillegg bli med i rådsråd og kan bli kandidater til nasjonalt tilsynsråd.

Skulle en region likevel holde fast på at regionstyrets leder og nestleder i en ny struktur må være menn (noe organisasjonens teologi ikke gir støtte for) og sammen med regionleder utgjøre regionens tilsynsråd, må disse velges direkte av regionårsmøtet.

4. Orientering og samtale

Dette punktet kan regionene gjøre endringer i.

§ 5 Ekstraordinært årsmøte

Ingen kommentarer.

§ 6 Regionstyret

Regionstyrene har i dag ulike antall medlemmer (5 eller 7).

Siden forslag av ansattrepresentasjon har vært fremmet og utredet for to generalforsamlinger og avvist, er det heller ikke tatt med i normallovene for regioner. Noen regioner har allerede innført ansattrepresentasjon i regionstyret, og hver enkelt region må vurdere det. Det vil likevel kunne stilles spørsmål om de skal ha fulle rettigheter, og om de bør fratrukke i ansettelsessaker.

§ 7 Regionstyrets ansvar og oppgaver

1. Begrepet «det overordnede ansvaret for å lede arbeidet i regionen» menes at regionstyret på mandat fra regionårsmøtet har ansvaret for Misjonssambandets arbeid i regionen. I høringsuttalelsene opplever noen det forvirrende at noe av samme begrep ble brukt om regionalt tilsynsråd. Men de har to ulike roller. Begge er overordnet lokalt arbeid med ulike roller og mandat. Og når det gjelder saker som faller inn under åndelig tilsynsansvar er regionalt tilsynsråd overordnet regionstyret. Ellers er regionstyret overordnet.

§ 8 Styreleder og regionleder

Denne paragrafen er redigert noe annerledes og foretatt noen språklige justeringer etter høringsrunden.

§ 9 Barne- og ungdomsrådet (BUR)

Ingen kommentar.

§ 10 Regionalt tilsynsråd

Siden tilsynsråd er et begrep som er bibelsk forankret, og allment et mer forklarende begrep enn eldsteråd, bør tilsynsråd brukes. Det samsvarer med «Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i NLM» og det er ønskelig med felles begrepsbruk i organisasjonen.

Pkt 3.d. Her er en høringsuttale tatt til følge punkt er endret til «orientere regionårsmøtet om sitt arbeid» i stedet for å rapportere. Det vil med tilsynstjenestens karakter være en generell orientering. Dette må konkretiseres i instruks.

Samspillet og funksjonen mellom regionstyret og regionalt tilsynsråd vil bli konkretisert i instruks. Slik instruks og retningslinjer har generalforsamlingen i vedtak bedt hovedstyret om å utarbeide forslag til. Slike instruks er nødvendig både på regionalt og nasjonalt nivå, og vil måtte foreligge til GF 2025.

§ 11 Valgkomité

Det ble i høringen spurt hvem som skal finne kandidater til valgkomiteen. Regionene har ulik praksis. Noen regionstyrer finner kandidater, andre har skrevet det i instruks til valgkomiteen. Det finnes

innvendinger til begge alternativene, og kanskje er det formelt riktigere at andre enn valgkomiteen rekrutterer til seg selv?

Om det skal inn i loven bør det skrives inn som ett punkt 8 i § 7: Regionstyret foreslår kandidater til regionens valgkomite.

§ 12 Eiendommer

Ingen kommentarer.

§ 13 Endring av regionvedtektene

Som før – men punkt 3 er nytt.

I høringen er det kommet innvendinger mot tillegget «og må godkjennes av sentralstyret.»

Den positive hensikten med at regionlovene skal godkjennes av sentralstyret er at organisasjonen skal holdes samlet teologisk, økonomisk og strategisk. Det er ikke et ønske om sentralstyring. Men det er ikke god pedagogikk at etter at et helt regionårsmøte har vedtatt regionens lover, skal lovene sendes til sentralstyret og eventuelt ikke godkjennes.

Det legges i stedet opp til å ha en god kommunikasjon med hovedstyrets administrasjon under utarbeidelse av forslaget til regionlover, slik at forslaget som forelegges regionårsmøtet til behandling er i samsvar med grunnreglene.

Hovedstyret 8.12.2023